

Keskiviikko 22. lokakuuta 2008

45. muistuttaa Venäjän viranomaisia siitä, että on tärkeää, että ihmisoikeuksia ja kansalaisoikeuksia puolustavat henkilöt ja kansalaisjärjestöt voivat toimia Venäjän Euroopan neuvostolle antamien sitoumusten mukaisesti ja vapaasti ilman pelottelun uhkaa;

46. kehottaa neuvostoa ja komissiota harkitsemaan Euroopan naapuruus- ja kumppanuusvälineen ja Euroopan ihmisoikeus- ja demokratiavälineen valikoivaa soveltamista Valko-Venäjään tehostamalla maan kansalaisyhteiskunnan tukemista; korostaa, että Valko-Venäjän demokraattinen oppositio on otettava täysipainoisesti mukaan EU:n ja Valko-Venäjän vuoropuheluun;

47. kehottaa neuvostoa ja komissiota käynnistämään Valko-Venäjän viranomaisten kanssa ehdolliseen ja vaiheittaiseen lähestymistapaan perustuvan todellisen vuoropuhelun, johon liittyy välitavoitteita, aikatauluja ja tarkistamislausekkeita ja riittävä rahoitus;

48. pitää myönteisenä Eurooppa-neuvoston antamaa tukea ”itäiselle kumppanuudelle”, jota komissio on parhaillaan laatimassa Euroopan unionin ja sen itäisten naapurimaiden suhteiden lujittamiseksi; korostaa, että tällä kumppanuudella on oltava konkreettinen sisältö etenkin vapaan liikkuvuuden ja vapaakaupan osalta kuitenkin siten, että sille myönnetään riittävästi määrärahoja EU:n talousarviossa;

*

* *

49. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja jäsenvaltioiden parlamenteille.

EU:n ja Australian välisen matkustajarekisteritietoja koskevan sopimuksen arviointi

P6_TA(2008)0512

Euroopan parlamentin suositus 22. lokakuuta 2008 neuvostolle Euroopan unionin ja Australian välisen sopimuksen tekemisestä Euroopan unionista saatujen lentoliikenteenharjoittajien PNR- eli matkustajarekisteritietojen käsittelemisestä ja siirtämisestä Australian tullilaitokselle (2008/2187(INI))

(2010/C 15 E/09)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Sophia in't Veldin ALDE-ryhmän puolesta esittämän ehdotuksen suositukseksi neuvostolle Euroopan unionin ja Australian välisestä sopimuksesta Euroopan unionista saatujen lentoliikenteenharjoittajien PNR- eli matkustajarekisteritietojen käsittelemisestä ja siirtämisestä Australian tullilaitokselle (B6-0383/2008),
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2, 6, 24, 29 ja 38 artiklan, jotka muodostavat oikeusperustan vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueelle sekä kolmansien maiden ja järjestöjen kanssa käytäville kansainvälisille neuvotteluille rikosasioissa tehtävän poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön alalla,
- ottaa huomioon Euroopan unionista saatujen lentoliikenteenharjoittajien PNR- eli matkustajarekisteritietojen käsittelemisestä ja siirtämisestä Australian tullilaitokselle tehdyn Euroopan unionin ja Australian välisen sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta 30. kesäkuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/651/YUTP/YOS⁽¹⁾ sekä itse sopimuksen,

(1) EUVL L 213, 8.8.2008, s. 47.

Keskiviikko 22. lokakuuta 2008

- ottaa huomioon, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 24 artiklan 5 kohdan artiklan mukaan sopimus sitoo toistaiseksi väliaikaisesti vain niitä jäsenvaltioita, jotka eivät ole ilmoittaneet, että niiden on noudatettava valtiosääntöjensä edellyttämiä menettelyjä, kuten Belgia, Tšekin tasavalta, Saksa, Irlanti, Latvia, Unkari, Malta, Alankomaat, Puola ja Suomi ovat tehneet ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon, että edellä mainittuun neuvoston päätökseen valitun oikeusperustan eli Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 38 ja 24 artiklan (joista viimeksi mainittu koskee ulkosuhteita) perusteella Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artikla edellyttäisi, että puheenjohtajavaltio kuulee parlamenttia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskeisistä näkökohdista ja perusvalinnoista,
- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa ja suosituksensa PNR-tiedoista ⁽²⁾,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen 8 artiklan 2 kohdan sekä liikenteenharjoittajien velvollisuudesta toimittaa tietoja matkustajista 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun neuvoston direktiivin 2004/82/EY 3 artiklan 2 kohdan ja 6 artiklan 1 kohdan ⁽³⁾,
- ottaa huomioon toimielinten välisen lojaalin yhteistyön peruseriaatteet, joiden mukaan parlamentille on tiedotettava asioista ja sitä on kuultava täysimääräisesti, sekä sen seikan, etteivät komissio ja neuvosto edes tiedottaneet parlamentille käynnissä olevista neuvotteluista, toisin kuin muiden PNR-tietoihin liittyvien sopimusten kohdalla ja jopa Australian kanssa käytyjen neuvottelujen ensimmäisellä kierroksella vuosina 2003 ja 2004 tehtiin ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon, että muiden toimielinten haluttomuudesta huolimatta parlamentin olisi otettava kantaa asiaan, joka vaikuttaa kansalaisten perusoikeuksiin ja josta myös parhaillaan keskustellaan mahdollisena EU:n lainsäädännön aiheena,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 114 artiklan 3 kohdan sekä 83 artiklan 5 kohdan ja 94 artiklan,
- ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön (A6-0403/2008);

1. antaa neuvostolle seuraavat suositukset ja huomautukset:

Menettelyä koskevat näkökohdat

- a) katsoo, että sopimuksen tekemisessä noudatettu menettely ei ole demokraattisesti legitiimi, sillä sen mihinkään vaiheeseen ei sisällynyt merkityksellistä demokraattista valvontaa tai parlamentin hyväksyntää; huomauttaa, että neuvosto valitsee kyseisen menettelyn rutiininomaisesti, kun tehdään sellaisia kansainvälisiä sopimuksia, jotka vaikuttavat Euroopan unionin kansalaisten perusoikeuksiin;
- b) huomauttaa, ettei parlamentille ole missään vaiheessa sen toistuvista pyynnöistä huolimatta tiedotettu valtuutuksen hyväksymisestä, neuvottelujen käymisestä tai sopimuksen tekemisestä, eikä sitä ole kuultu näistä seikoista; katsoo sen vuoksi, ettei neuvoston noudattama menettely ole lojaalin yhteistyön periaatteiden mukainen;

⁽¹⁾ Osa jäsenvaltioista antoi lausumia ja ilmoituksia, jotka merkittiin neuvoston istunnon pöytäkirjaan ja jotka löytyvät seuraavasta osoitteesta: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/fi/08/st10/st10439.fi08.pdf>.

⁽²⁾ Parlamentin 13. maaliskuuta 2003 antama päätöslauselma henkilötietojen välittämisestä lentoyhtiöiden toimesta Atlantin ylittävillä lennoilla (EUVL C 61 E, 10.3.2004, s. 381), 9. lokakuuta 2003 antama päätöslauselma henkilötietojen välittämisestä lentoyhtiöiden toimesta Atlantin ylittävillä lennoilla: Yhdysvaltojen kanssa käytävien neuvottelujen tilanne (EUVL C 81 E, 31.3.2004, s. 105), 31. maaliskuuta 2004 antama päätöslauselma luonnoksesta komission päätökseksi, jossa todetaan Yhdysvaltain tulli- ja rajavalvontaviranomaisille luovutettuihin lentoliikenteen matkustajaluetteloihin (PNR – Passenger Name Record) sisältyvien henkilötietojen suojan riittävä taso (EUVL C 103 E, 29.4.2004, s. 665), 7. syyskuuta 2006 neuvostolle antama suositus neuvotteluista sopimuksen tekemiseksi Amerikan yhdysvaltojen kanssa matkustajarekisteritietojen (PNR) käytöstä terrorismin ja kansainvälisen rikollisuuden, järjestäytyneen rikollisuus mukaan luettuna, torjumiseksi (EUVL C 305 E, 14.12.2006, s. 250) ja 7. heinäkuuta 2005 esittämä kanta ehdotuksesta neuvoston päätökseksi matkustajatietojen (API)/matkustajarekisteritietojen (PNR) käsittelemistä koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön ja Kanadan hallituksen välillä (EUVL C 157 E, 6.7.2006, s. 464).

⁽³⁾ EUVL L 261, 6.8.2004, s. 24.

⁽⁴⁾ Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta pani merkille nämä neuvottelut myös 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän tästä aiheesta antaman lausunnon perusteella. Ks. http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/docs/wpdocs/2004/wp85_fi.pdf.

Keskiviikko 22. lokakuuta 2008

- c) huomauttaa, että kansallisen parlamentin hyväksyntä vaaditaan vain kymmenessä EU:n 27 jäsenvaltiosta, eikä muutoksia ole mahdollista ehdottaa; pitää kyseistä menettelyä täysin epäasianmukaisena; panee merkille, että sopimuksen tulevat muutokset tehdään ilman kansallisen parlamentin hyväksyntää;
- d) epäilee edelleen oikeusperustaa, jonka neuvosto on valinnut kansainväliselle sopimukselle, jonka keskiössä ovat ainoastaan kolmannen valtion sisäiset turvallisuustarpeet ja joka ei tuo lisäarvoa EU:n, sen jäsenvaltioiden tai EU:n kansalaisten turvallisuudelle; pitää tästä syystä itsellään oikeuden osallistua asian käsittelyyn Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa, jos jokin kolmas osapuoli riitauttaa sopimuksen pätevyyden;
- e) kehottaa neuvostoa ja komissiota ottamaan parlamentin ja kansalliset parlamentit täysimääräisesti mukaan neuvotteluvaltuutuksen hyväksymiseen ja henkilötietojen siirtämistä koskevien mahdollisten tulevien sopimusten tekemiseen, erityisesti neuvotteluihin, joita Etelä-Korean kanssa parhaillaan käydään PNR-tietojen siirtämisestä;

Soveltamisala ja tarkoitus

- f) huomauttaa, että sopimuksen tekstissä mainitaan monenlaisia tarkoituksia ja käytetään rinnakkain erilaisia käsitteitä:
 - ”terrorismin ja siihen liittyvän rikollisuuden sekä muun vakavan luonteeltaan kansainvälisen rikollisuuden, mukaan lukien järjestäytynyt rikollisuus”, torjunta (johdanto),
 - ”ainoastaan estääkseen ja torjuakseen” terrorismia ja siihen liittyviä rikoksia (5 artiklan 1 kohdan i luetelmakohta) sekä muita vakavia ja luonteeltaan kansainvälisiä rikoksia, mukaan lukien järjestäytynyt rikollisuus (5 artiklan 1 kohdan ii luetelmakohta),
 - edellä mainituista rikoksista johtuvien pidätysmääräysten ja säilöönoton välttely (5 artiklan 1 kohdan iii luetelmakohta),
 - yleisen turvallisuuden varmistamiseksi ja lainvalvonnan tukemiseksi (johdanto),
 - tullilaitos, maahanmuutto ja rikollisuus (viittaukset asianomaisiin säädöksiin johdannossa),
 - ”tapauskohtaisesti”, jos se on tarpeen rekisteröidyn henkilön tai muiden henkilöiden elintärkeiden etujen suojaamiseksi ja erityisesti, jos kyseessä on rekisteröidyn henkilön tai muiden henkilöiden kuoleman tai vakavan onnettomuuden riski (5 artiklan 2 kohta),
 - huomattava riski kansanterveydelle (5 artiklan 2 kohta),
 - julkishallinnon valvonta ja vastuuvellollisuus; mukaan luetaan tiedonvälityksen vapaudesta annetussa laissa (Freedom of Information Act), ihmisoikeuksien ja yhtäläisten oikeuksien komission laissa (Human Rights and Equal Opportunity Commission Act), yksityisyyden suojasta annetussa laissa (Privacy Act), päättilintarkastajasta annetussa laissa (Auditor-General Act) tai oikeusasiamiehstä annetussa laissa (Ombudsman Act) säädetty vaatimukset (5 artiklan 3 kohta);
- g) katsoo sen vuoksi, että tarkoituksen rajaaminen on täysin riittämätön, joten on mahdotonta selvittää, ovatko toimenpiteet perusteltuja ja oikeasuhteisia; katsoo, että sopimus ei siten mahdollisesti ole EU:n ja kansainvälisten tietosuojavaatimusten mukainen tai ole sopusoinnussa Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan kanssa, jossa edellytetään tarkoituksen täsmällistä rajaamista; katsoo, että sopimus voidaan siksi riitauttaa tuomioistuimessa;

Tietosuoja

- h) panee tyytyväisenä merkille, että Australian yksityisyyden suojaa koskevaa lakia sovelletaan kaikilta osin EU:n kansalaisiin, mutta on huolissaan mahdollisista poikkeuksista ja vapautuksista, joiden johdosta EU:n kansalaisten oikeusturva voi jäädä puutteelliseksi; katsoo, että sopimuksen olisi oltava täysin sopusoinnussa paitsi tietosuojaa koskevan Australian lainsäädännön kanssa myös ja ensisijaisesti EU:n lainsäädännön kanssa; korostaa, ettei pelkkä sopimuksen vaatimusten noudattaminen voi korvata muodollisen riittävyyden selvittämistä ja ettei riitä, että Euroopan unionin ja Australian tietosuojaa koskevilla laeilla, toimintalinjoilla ja periaatteilla on yhteinen perusta;

Keskiviikko 22. lokakuuta 2008

- i) pitää myönteisenä päätöstä, jonka mukaan vain nimettömiksi tehtyjä tietoja saa luovuttaa massaluovutuksena;
- j) panee merkille, että sopimuksessa määrätään rekisteröityjen henkilöiden oikeuksien osalta, että Australia laatii järjestelmän, jota voivat kansalaisuudestaan tai asuinvaltiostaan riippumatta käyttää henkilöt, jotka haluavat käyttää oikeuksiaan; pitää matkustajille tiedottamisen varmistamiseksi toivottavana, että Australian tullilaitos on halukas tiedottamaan yleisölle PNR-tietojen käsittelystä;
- k) panee merkille, että toisin kuin Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välisessä sopimuksessa lentoyhtiöiden PNR- eli matkustajarekisteritietojen käsittelemisestä ja siirtämisestä Yhdysvaltojen turvallisuusministeriölle (DHS) (vuoden 2007 PNR-sopimus)⁽¹⁾, Australian kanssa tehdyssä sopimuksessa määrätään riitosenratkaisumenettelystä, jos sopimuspuolten välillä ilmenee riitoja, ja EU:n tietosuojaviranomaiset voivat olemassa olevia valtuuksiaan käyttäen keskeyttää tietojensiirron suojellakseen yksityishenkilöitä näiden henkilötietojen käsittelyssä, jos on erittäin todennäköistä, että sopimuksen määräyksiä ei noudateta;
- l) pitää myönteisenä, että tietosuojaviranomaiset osallistuvat yhteiseen arviointiin, mutta pitää valitettavana, ettei arvioinnille ole asetettu täsmällistä määräaika; kehottaa komissiota ja neuvostoa pyytämään arviointia vuoden 2010 kesäkuuhun mennessä ja esittämään arvioinnin tulokset parlamentille;
- m) pitää luovuttamisen osalta myönteisenä, että mahdollisuudet luovuttamiseen ovat rajalliset, erityisesti siksi, että luovuttaminen tapahtuu vain tapauskohtaisesti ja Australian tullilaitos pitää rekisteriä kaikista luovuttamisista;
- n) huomauttaa, että 2 artiklan 2 kohdan mukaan tietoja ei tallenneta, mutta liitteen 12 kohdassa mainitaan viiden ja puolen vuoden säilyttämisaika; katsoo, että vaikka aika onkin lyhyempi kuin Yhdysvaltain kanssa tehdyissä sopimuksissa, viiden ja puolen vuoden säilyttämisaika ei ole oikeasuhteinen, sillä sopimuksessa ei riittävän hyvin määritellä, mihin tarkoituksiin tietoja tallennetaan;
- o) panee merkille, että Australian tullilaitos on arkaluonteisten tietojen osalta erikseen todennut, ettei se halua tai tarvitse arkaluonteisia tietoja, mikä antaa aiheen kysyä, miksi muut lainkäyttöalueet, kuten Kanada ja Yhdysvallat, tarvitsevat niitä, ja lisää varmuutta siitä, että Australian tullilaitos tosiasiallisesti suodattaa pois ja poistaa mahdollisesti saamansa arkaluonteiset tiedot; katsoo kuitenkin sen, että rekisterinpitäjän vastuu arkaluonteisten EU-tietojen suodattamisesta annetaan tietojen vastaanottajalle eli Australian tullilaitokselle, olevan ristiriidassa hyväksytyjen tietosuojavaatimusten kanssa, kuten 28. tammikuuta 1981 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen 108⁽²⁾ sekä yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY vaatimusten kanssa⁽³⁾,
- p) pitää kiinni siitä, että diplomaattisten noottien vaihto ei ole hyväksyttävä menetelmä muuttaa luetteloa niistä laitoksista ja virastoista, joilla on oikeus tutustua PNR-tietoihin;
- q) pitää Australian tullilaitokselle siirrettävät tietoluokat huomioon ottaen valitettavana, että pyydytyissä tiedoissa on kyse samoista tietoluokista kuin edellä mainitussa vuonna 2007 Yhdysvaltain kanssa tehdyssä sopimuksessa (34 tietokenttää ryhmiteltiin 19 tietoluokaksi, mikä antoi sen vaikutelman, että siirrettävien tietojen määrä väheni merkittävästi, vaikka näin ei todellisuudessa tapahtunut); katsoo, että näin laaja tietojenkeruu ei ole perusteltua ja että sitä on pidettävä suhteettomana;

⁽¹⁾ EUVL L 204, 4.8.2007, s. 18.

⁽²⁾ 28. tammikuuta 1981 tehty Euroopan neuvoston yleissopimus yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä ja siihen myöhemmin tehdyt muutokset.

⁽³⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

Keskiviikko 22. lokakuuta 2008

2. kehottaa jäsenvaltioita ja kansallisia parlamentteja, jotka parhaillaan tarkastelevat tätä sopimusta ja/tai Yhdysvaltain kanssa tehtävää sopimusta (Belgia, Tšekin tasavalta, Espanja, Unkari, Alankomaat ja Puola), ottamaan huomioon edellä esitetyt huomautukset ja suositukset;

3. muistuttaa neuvostoa siitä, että jos Lissabonin sopimus tulee voimaan, parlamentti olisi otettava tasapuolisesti mukaan kaikkien PNR-sopimusten tarkistamiseen;

*

* *

4. kehottaa puhemiestä välittämään tämän suosituksen neuvostolle ja tiedoksi komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille ja Australian hallitukselle ja parlamentille.

Työehtosopimuksiin kohdistuvat haasteet EU:ssa

P6_TA(2008)0513

Euroopan parlamentin päätöslauselma 22. lokakuuta 2008 työehtosopimuksia koskevista haasteista EU:ssa (2008/2085(INI))

(2010/C 15 E/10)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklan, ja erityisesti sen ensimmäisen luetelmakohdan, ja EY:n perustamissopimuksen 3 artiklan 1 kohdan j alakohdan,
- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 136, 137, 138, 139 ja 140 artiklan,
- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 12, 39 ja 49 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna 13. joulukuuta 2007 allekirjoitetulla Lissabonin sopimuksella, ja erityisesti sen 3 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna Lissabonin sopimuksella, 152 artiklan, jossa tunnustetaan työmarkkinaosapuolten välisen vuoropuhelun ja työehtosopimusneuvottelujen merkitys kehityksen kannalta,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 27, 28 ja 34 artiklan,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen ja erityisesti sen 11 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan sosiaalisen peruskirjan ja erityisesti sen 5, 6 ja 19 artiklan,
- ottaa huomioon siirtotyöläisten oikeudellista asemaa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon 16. joulukuuta 1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/71/EY ⁽¹⁾ (työntekijöiden lähettämistä koskeva direktiivi),
- ottaa huomioon komission yksiköiden kertomuksen palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon annetun direktiivin 96/71/EY täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa (SEC(2006)0439) (palveluja koskeva kertomus),

⁽¹⁾ EYVL L 18, 21.1.1997, s. 1.